

Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2012/13:21 Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem samt motioner som väckts med anledning av propositionen och två motioner från den allmänna motionstiden 2012.

Utskottet tillstyrker förslagen i propositionen om övergripande mål för forskning och innovation på energiområdet och om konkretisering av detta mål. Detta innebär att forskningsinsatserna på energiområdet ska inriktas så att de kan bidra till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås. Enligt utskottet är det angeläget att energiforskningens mål knyts an till de mål för klimat- och energipolitiken som riksdagen beslutat ska uppnås till 2020 samt regeringens långsiktiga prioriteringar och visioner för 2030 och 2050.

Därtill avstyrker utskottet motionsyrkanden om energiforskningens inriktning och kommersialisering av innovationer.

Ställningstagandena från utskottet har föranlett totalt fem reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem	6
Propositionen	6
Motionerna	10
Kompletterande uppgifter	11
Utskottets ställningstagande	12
Reservationer	17
1. Mål för forskning och innovation på energiområdet, punkt 1 (MP, V)	17
2. Mål för forskning och innovation på energiområdet, punkt 1 – motiveringen (S)	18
3. Energiforskningens inriktning, punkt 2 (S, MP, V)	19
4. Energiforskningens inriktning, punkt 2 (SD)	20
5. Kommersialisering av innovationer, punkt 3 (V)	22
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Propositionen	23
Följdmotionerna	23
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Mål för forskning och innovation på energiområdet

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om övergripande mål för forskning och innovation på energiområdet och konkretisering av detta mål. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:21 punkterna 1 och 2.

Reservation 1 (MP, V)

Reservation 2 (S) – motiveringen

2. Energiforskningens inriktning

Riksdagen avslår motionerna 2012/13:N7 av Lars Isovaara (SD), 2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4, 2012/13:N9 av Jennie Nilsson m.fl. (S), 2012/13:N293 av Jan R Andersson (M) och 2012/13:N347 av Henrik Ripa (M).

Reservation 3 (S, MP, V)

Reservation 4 (SD)

3. Kommersialisering av innovationer

Riksdagen avslår motion 2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 3.

Reservation 5 (V)

Stockholm den 12 februari 2013

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jessica Polfjärd (M), Jennie Nilsson (S), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Karin Åström (S), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Kent Persson (V), Ingemar Nilsson (S), Lise Nordin (MP) och Kent Ekeröth (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

- proposition 2012/13:21 om forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem
- tre motioner som har väckts med anledning av propositionen
- två motioner från den allmänna motionstiden 2012.

Bakgrund

Våren 2006 lade regeringen fram propositionen Forskning och ny teknik för framtidens energisystem, som antogs av riksdagen i juni samma år (prop. 2005/06:127, bet. 2005/06:NU19). Detta beslut innebar bl.a. att insatserna för forskning, utveckling och demonstration gavs långsiktiga förutsättningar. Statens energimyndighet (Energimyndigheten) gavs ansvaret att komplettera övergripande mål med visioner, operativa mål och delmål, samt att utifrån dessa utforma insatserna. Den första period som genomförts enligt dessa riktlinjer var 2007–2010. I skrivelsen Utvärdering av insatserna för forskning och innovation inom energiområdet redogjorde regeringen för hur de statligt finansierade insatserna för forskning och innovation inom energiområdet bedrivits sedan 2007 (skr. 2009/10:168). I samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12: 1 utg.omr. 21) beslutades att prioriteringar och beslut om riktlinjer, mål och resurser för insatser för forskning och innovation på energiområdet skulle hanteras i samband med andra prioriteringar och beslut i den samlade forskningspolitiska propositionen för perioden 2013–2016. Regeringen uppdrog därför den 10 november 2011 åt Energimyndigheten att utarbeta underlag inför regeringens proposition om fortsatta insatser för forskning och innovation på energiområdet fram till och med 2016. Myndigheten redovisade uppdraget till Regeringskansliet den 30 mars 2012.

I budgetpropositionen för 2013, som riksdagen biföll, föreslog regeringen en förlängning och successiv förstärkning av insatserna för forskning och utveckling inom utgiftsområde 21 Energi med totalt 1 240 miljoner kronor 2013–2016 (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU3).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I proposition 2012/13:21 Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem anges riktlinjer för de fortsatta insatserna för forskning, utveckling, demonstration och kommersialisering på energiområdet. Vidare

föreslår regeringen övergripande mål för insatserna för forskning och innovation på energiområdet. Dessa insatser ska inriktas så att de kan bidra till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås.

Utskottets överväganden

Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner att det övergripande målet för forskning och innovation på energiområdet ska vara att insatserna inriktas så att de bidrar till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås. Vidare godkänner riksdagen regeringens förslag om en konkretisering av målet för forskning och innovation på energiområdet. Därtill avslår riksdagen motioner om energiforskningens inriktning och kommersialisering av innovationer.

Jämför reservationerna 1 (MP, V), 2 (S), 3 (S, MP, V), 4 (SD) och 5 (V).

Propositionen

Inledning

I propositionen Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem (prop. 2012/13:21) behandlas den verksamhet som finansieras av anslaget 1:5 Energiforskning inom utgiftsområde 21 Energi.

Det finns ett avgränsat och sammanhållet långsiktigt program med insatser för forskning, utveckling, demonstration, kommersialisering och innovation på energiområdet som finansieras via detta anslag. Denna samlade insats utgör huvuddelen av de statliga insatserna för forskning, utveckling, demonstration och innovation på energiområdet.

Övergripande mål

Regeringen föreslår att det övergripande målet för forskning och innovation på energiområdet ska vara att insatserna ska inriktas så att de kan bidra till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås.

Forskning, utveckling, demonstration, innovation och kommersialisering på energiområdet är ett av de instrument som kan möjliggöra dessa uppsatta mål och visioner. Det finns dock i nu gällande övergripande mål inte någon explicit formulering som kopplar energiforskningen till den förda energipolitikens mål och visioner. Det mål för energiforskningen som riksdagen tidigare beslutat om formulerades i stället i relation till en mer

allmän beskrivning av en omställning till ett långsiktigt hållbart energisystem i Sverige och hållbar tillväxt och energisystemets omställning och utveckling såväl i Sverige som på andra marknader.

Regeringen gör bedömningen att insatserna för forskning och innovation på energiområdet är en central och integrerad del av energipolitiken som tillsammans med dess styrmedel ger synergieffekter som är viktiga för möjligheterna att nå energi- och klimatmålen för 2020 samt regeringens långsiktiga prioriteringar och visioner för 2030 och 2050. Energipolitiken skapar villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlättar omställningen till ett ekologiskt uthålligt samhälle. På så sätt främjar energipolitiken en god ekonomisk och social utveckling i hela Sverige. Den svenska energiforskningen bör därför inriktas mot att främja ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Konkretisering av mål

För att öka tydligheten gentemot det övergripande målet och för att skapa en överensstämmelse med de tre s.k. grundpelare för energipolitiken (ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet) som angavs i propositionen En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi (prop. 2008/09:163) föreslår regeringen även att forskning och innovation på energiområdet ska

- bygga upp vetenskaplig och teknisk kunskap och kompetens som behövs för att genom tillämpning av ny teknik och nya tjänster möjliggöra en omställning till ett långsiktigt hållbart energisystem i Sverige, karakteriserat av att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet
- utveckla teknik och tjänster som kan kommersialiseras genom svenskt näringsliv och därmed bidra till hållbar tillväxt och energisystemets omställning och utveckling såväl i Sverige som på andra marknader
- bidra till och dra nytta av internationellt samarbete på energiområdet.

Prioriterade områden

Det är nödvändigt för Sverige, som står för en begränsad del av de globala insatserna för forskning och innovation på energiområdet, att göra strategiska val och prioriteringar. Regeringen anger att relevanta faktorer för en sådan prioritering kan vara Sveriges naturresurser, näringslivets struktur, högskolornas styrkeområden etc.

Regeringen har även angett att utvecklingen av ny energiteknik bör fokusera på områden som bidrar till att uppnå de s.k. 2020-målen, där Sverige har en nationell styrkeposition, och där det finns förutsättningar för export (prop. 2008/09:163). Regeringen redovisar fem prioriterade områden för

kommande insatser. Insatserna bör operationaliseras och genomföras i nära samverkan med näringslivet, universitet och högskolor, institut och samhället samt i samverkan med andra forskningsfinansiärer.

De fem prioriterade områdena för Sveriges energiforskning är enligt vad som redovisas i propositionen följande:

1. Fossiloberoende fordonsflotta: Kraftfulla insatser behövs för att öka användningen av förnybara drivmedel och elfordon samt initiera systemförändringar för att gå från fossilberoende till fossiloberoende transportslag.
2. Kraftsystem som klarar förnybar elproduktion: Kraftsystemet ska vara effektivt och ge god försörjningstrygghet och möjligheter för svenskt näringsliv att utvecklas. Framtidens elnät måste också klara mer förnybar elproduktion, som vind-, våg- och solkraft.
3. Energieffektivisering i bebyggelsen: Kraftfull och långsiktig energiforskning och innovation om ny och befintlig bebyggelse samt forskning om beteenden och stadsplanering.
4. Ökad användning av bioenergi: En långsiktigt hållbar försörjning av biobränsle är avgörande för att uppnå Sveriges energi- och klimatpolitiska mål. Biomassa behövs för drivmedel till fordon, bränsle för el- och värmeproduktion och till andra produkter.
5. Energieffektivisering i industrin: Industrin har gjort stora insatser för att se över sin energianvändning men fortsatt effektivisering behövs, vilket innebär en stor utmaning eftersom de ”lättaste” insatserna har genomförts först. Fortsatta insatser krävs för att den svenska industrin ska kunna behålla sin internationella konkurrenskraft.

Övrigt om insatser och genomförande

Regeringen anser att medlen inom anslaget för forskning, utveckling och demonstration på energiområdet under utgiftsområde 21 Energi även fortsättningsvis bör administreras av Energimyndigheten. Anledningen till detta är att medlen bör hanteras inom en strategiskt utformad samlad insats som spänner över hela innovationssystemet och fångar upp hela värdekedjor. Samtidigt är samverkan med andra myndigheter, forskningsfinansiärer och näringslivet nödvändig.

Det finns viktiga beröringspunkter mellan verksamhet som finansieras av Energimyndigheten och andra myndigheter som finansierar energiforskning. Verket för innovationssystem (Vinnova) fokuserar exempelvis en stor del av sin finansiering på grön tillväxt. En del av dessa insatser är energiforskning, och en större del har en mer eller mindre uttalad energirelevans. Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) har tre ansvarsområden, och två av dessa – areella näringar och samhällsbyggande – har en tydlig koppling till verksamheter inom energiforskningen. Vetenskapsrådet finansierar excellent nyfikenhetsstyrd forskning vars resultat på många sätt har relevans för energiområdet.

Vetenskapsrådet och Vinnova stöder även forskning inom materialområdet och Vetenskapsrådet finansierar forskning kring fusion och fission. Strålsäkerhetsmyndigheten stöder vissa forskningsinsatser kring kärnkraft.

Enligt regeringen behöver det inte vara någon nackdel att det finns flera olika forskningsfinansiärer som är verksamma inom angränsande områden. Det är emellertid viktigt att säkerställa att berörda myndigheter har kännedom om varandras strategiska prioriteringar och insatser. Det är också angeläget att de statliga forskningsfinansiärerna samverkar på ett konstruktivt och transparent sätt. Enligt regeringen är det angeläget att samverkan mellan de statliga finansiärerna av forskning, utveckling, demonstration och innovation förbättras. Energimyndigheten bör få i uppgift att främja informationsutbyte på energiområdet.

Vinnovas insatser kring s.k. strategiska innovationsområden innebär enligt regeringen en förnyelse av arbetssättet med behovsmotiverad forskning, utveckling och innovation. Arbetssättet främjar effektiv samverkan mellan politik, näringsliv och forskning och skapar förutsättningar för gränsöverskridande samverkan som krävs för nya innovativa lösningar. Satsningar inom energiområdet bör göras i samråd med Energimyndigheten, som då ansvarar för urval och uppföljning. Regeringen gör bedömningen att Energimyndigheten och Vinnova tillsammans bör utveckla samarbetet kring strategiska innovationsområden. Vidare anser regeringen att det är viktigt att de nya program som byggs upp kan samordnas med andra insatser.

Regeringen menar dessutom att det finns ett behov av att bygga upp miljöer där tester, verifiering och demonstration kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt för olika teknik- och behovsområden. Därtill ser regeringen fortsatt ett stort behov av pilot- och demonstrationsprojekt för att ta specifika tekniker närmare marknaden, inte minst när det gäller nya fordon och transportsystem, förnybar energi, smarta städer och smarta elnät. Då detta ställer krav på långsiktighet och tydliga finansieringsformer avser regeringen att ge Energimyndigheten i uppdrag att utvärdera denna typ av stöd.

Samarbetet inom EU blir allt viktigare såväl för utformningen av energi- och klimatpolitiken som för insatserna för forskning och innovation för att möta de stora samhällsutmaningarna på området. Deltagande i samarbetet kräver resurser och regeringen gör bedömningen att ytterligare medel för samverkan med EU bör ställas till Energimyndighetens förfogande.

Enligt regeringens bedömning bör uppföljning och oberoende utvärdering genomföras vart fjärde år som underlag för successiva revideringar av inriktning, resurser och mål och för att säkerställa att insatserna kring forskning och innovation på energiområdet genomförs i enlighet med intentionerna.

Motionerna

I Socialdemokraternas kommittémotion 2012/13:N9 av Jennie Nilsson m.fl. framförs att Sverige måste stärka satsningen på tillämpad industriell grundforskning och innovationer inom energiområdet för att nå de uppsatta energi- och klimatmålen. Energisystemets framtida utformning är en nyckelfråga för ett hållbart och resurseffektivt samhälle. Det finns ett stort behov av satsningar på test- och demonstrationsanläggningar för utprovning av ny teknik kopplad till förnybar energi. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att se över detta stöd.

I motion 2012/13:N293 av Jan R Andersson (M) argumenteras för att bygga en forsknings- och skolreaktor enligt den s.k. modellen för svensk tränings- och utbildningsreaktor (Sturemodellen). Motionären vill att regeringen ska se över möjligheten att bygga en forsknings- och skolreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk.

Även i motion 2012/13:N347 av Henrik Ripa (M) framförs att riksdagen bör uppmana regeringen att se över möjligheterna att ge tillstånd till byggandet av en testreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk.

I motion 2012/13:N7 av Lars Isovaara (SD) anförs att basindustrin i Sverige står för en betydande del av elkraftskonsumtionen och att de befintliga kärnkraftsreaktorerna kommer att behöva bytas ut inom en överskådlig tid. Motionären uttrycker en oro för de utmaningar Sverige kan komma att stå inför om basindustrin upplever att osäker energisituation. Det är angeläget att forskning och utveckling inom kärnteknik behålls inom landet och att forskningen dessutom ges möjlighet att flytta fram sina positioner. Motionären anser därför att kärnkraftsforskning borde vara en av de prioriterade insatserna och förordar ett riksdagsuttalande om detta.

Enligt vad som anförs i kommittémotion 2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 1 motsvarar energiforskningen i Sverige inte de krav som ställs på ett framtida energisystem. För att nå motionärernas mål om ett energisystem baserat på 100 procent förnybara energikällor till 2040 behöver Sverige öka sina ambitioner. Aktiviteten på energiforskningsområdet måste också öka. Då detta inte tillgodoses av regeringen följer att de medel som behövs till energiforskning inte heller är tillräckliga. Vidare anförs i motionen (yrkande 2) att regeringen bör återkomma med en ny inriktning av energiforskningsområdet i enlighet med de prioriteringar som föreslås i motionen. Motionärerna för fram fyra ytterligare områden som bör prioriteras inom energiforskningen, nämligen solenergi, smarta nät, lagring av el och vågenergi. Motionärerna framhåller även att det saknas en sammanhållen strategi för att främja kommersialiseringen av de innovationer som kan bli ett resultat av forskningen inom energiområdet. För att kunna genomföra intentionerna i propositionen behövs en tydlig ansvarsfördelning mellan olika aktörer. Motionärerna anser därför att Vinnova bör få i uppgift att främja och samordna kommersialisering av innovationer inom energiforskningsområdet (yrkande 3). Vidare menar motionärerna att Ener-

gimyndigheten bör få i uppgift att i samverkan med andra aktörer starta nya samverkansprogram mellan olika aktörer inom energiforskningen (yrkande 4).

Kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Genom riksdagens beslut med anledning av budgetpropositionen för 2005 angavs de ekonomiska ramarna och de övergripande målen för fortsatta långsiktiga energipolitiska forskningsinsatser under perioden 2005–2011. Det övergripande målet för insatserna för forskning, utveckling och demonstration på energiområdet som riksdagen beslutade innebär att målet för de dessa insatser är att bygga upp sådan vetenskaplig och teknisk kunskap och kompetens inom universiteten, högskolorna, instituten, myndigheterna och i näringslivet som behövs för att genom tillämpning av ny teknik och nya tjänster möjliggöra en omställning till ett långsiktigt hållbart energisystem i Sverige. Målet innebär även att utveckla teknik och tjänster som kan kommersialiseras genom svenskt näringsliv och därmed bidra till energisystemets omställning och utveckling såväl i Sverige som på andra marknader (prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:NU3).

Genom sitt beslut i juni 2006 lade riksdagen fast riktlinjer för de fortsatta långsiktiga energipolitiska insatserna för forskning, utveckling, demonstration och kommersialisering på energiområdet samt för en långsiktig finansiering av energiforskningen (prop. 2005/06:127, bet. 2005/06:NU19). Riksdagsbeslutet avsåg verksamhetens långsiktighet, övergripande mål och konkretisering av dessa samt energipolitiska insatser på klimatområdet. Regelbunden uppföljning och oberoende utvärderingar ska enligt detta beslut genomföras som underlag för successiva revideringar av inriktning och mål för fyraåriga etapper.

Energipolitikens mål

Den svenska energipolitiken ska skapa ett uthålligt samhälle med god ekonomisk och social utveckling i hela landet. Detta konkretiseras i ett antal kvantitativa och kvalitativa mål. Följande kvantitativa mål ska nås till 2020:

- Andelen förnybar energi ska vara minst 50 procent av den totala energianvändningen.
- Andelen förnybar energi i transportsektorn ska vara minst 10 procent.
- Energianvändningen ska vara 20 procent effektivare.

Målet om energieffektivisering uttrycks som ett sektorsövergripande mål om minskad energiintensitet med 20 procent mellan 2008 och 2020 (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25). Riksdagen har även fastställt 16 miljö kvalitetsmål, varav dessa fyra i stor utsträckning är relaterade till energisystemet: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning och god bebyggd miljö (prop. 2009/10:155, bet. 2009/10:MJU25). Vidare finns

de långsiktiga prioriteringarna om att Sveriges fordonsflotta bör vara oberoende av fossila bränslen till 2030 och att ett tredje ben bör utvecklas för elförsörjningen för att minska beroendet av kärnkraft och vattenkraft och därmed öka försörjningstryggheten. På längre sikt har regeringen även en vision om att Sverige 2050 ska ha en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning och att det inte ska förekomma några nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären (prop. 2008/09:162 och prop. 2008/09:163).

Mål för forskningspolitiken

I propositionen Forskning och innovation presenterar regeringen sitt mål för forskningspolitiken. Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft (prop. 2012/13:30).

Budgetramarna för 2013

Riksdagen antog hösten 2012 regeringens förslag till anslag för budgetåret 2013 inom utgiftsområde 21 Energi. I budgetpropositionen föreslog regeringen att insatserna för forskning, utveckling, demonstration, innovation och kommersialisering på energiområdet borde förstärkas och att området skulle tillföras ytterligare 1 240 miljoner kronor för perioden 2013–2016. Regeringen anser att vissa typer av insatser som omfattas av energiforskningsanslaget bör ges ökade resurser. Några av dessa är teknikverifiering och demonstration, strategiska innovationsområden och samfinansiering med initiativ kring forskning och innovation inom EU (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU3).

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet tar först ställning till regeringens förslag om mål för forskning och innovation på energiområdet. Därefter behandlar utskottet motionsyrkandena som rör energiforskningens inriktning. Slutligen behandlas ett motionsyrkande som rör kommersialisering av innovationer.

Mål för forskning och innovation på energiområdet

Energiforskningen är en viktig och integrerad del av den svenska energipolitiken och den kan vara avgörande för att möjliggöra den önskade utvecklingen på energiområdet. Det är därför angeläget att energiforskningens mål knyts an till de mål för klimat- och energipolitiken som riksdagen har beslutat ska uppnås till 2020 samt regeringens långsiktiga prioriteringar och visioner för 2030 och 2050. Dessa mål och visioner visar vilken riktning och önskvärd förändringstakt som krävs för att Sverige ska kunna

öka den ekologiska hållbarheten och försörjningstryggheten samtidigt som energipriserna hålls nere till gagn för företagens konkurrenskraft och hushållens energikostnader.

Det sagda innebär att utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om det övergripande målet för forskning och innovation på energiområdet. Således anser utskottet att insatser för forskning och innovation på energiområdet ska inriktas så att dessa kan bidra till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås. Utskottet instämmer vidare med regeringen om den konkretisering av det övergripande målet som föreslås i propositionen. Forskning och innovation på energiområdet ska, enligt utskottets uppfattning, således bygga upp vetenskaplig och teknisk kunskap och kompetens som behövs för att genom tillämpning av ny teknik och nya tjänster möjliggöra en omställning till ett långsiktigt hållbart energisystem i Sverige, karakteriserat av att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Därtill bör forskning och innovation på energiområdet utveckla teknik och tjänster som kan kommersialiseras genom svenskt näringsliv och därmed bidra till hållbar tillväxt och energisystemets omställning och utveckling såväl i Sverige som på andra marknader, samt bidra till och dra nytta av internationellt samarbete på energiområdet.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks propositionen.

Energiforskningens inriktning

Den svenska energipolitiken syftar till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Utskottet står bakom den förda energipolitikens mål och visionen om att Sverige 2050 ska ha en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. De energi- och klimatmål som riksdagen har fastlagt visar tillsammans med regeringens ambitioner för en god ekonomisk och social utveckling i hela landet på den helhetssyn som måste prägla energipolitiken. Samtidigt är energiområdet mångfasetterat och forskningsutmaningarna omfattande. Sverige kan omöjligen fokusera på allt och behöver därför, som regeringen anför i propositionen, göra strategiska val och prioriteringar som tar till vara Sveriges förutsättningar och söker skapa synergieffekter. Hänsyn bör tas till den svenska industristrukturen och Sveriges naturresurser samt till högskolornas styrkeområden inom energiforskningen. Vidare bör insatserna genomföras i samverkan med näringslivet, och det internationella samarbetet är viktigt.

I detta sammanhang vill utskottet påminna om den ökning av resurserna för anslaget 1:5 Energiforskning inom utgiftsområde 21 Energi som riksdagen beslutade på förslag av regeringen hösten 2012. Beslutet innebar en förlängning och en successiv förstärkning av insatserna för forskning och utveckling inom utgiftsområde 21 Energi med totalt 1 240 miljoner kronor 2013–2016. Detta innebär en välkommen ökning som skapar förutsägbar-

het och långsiktighet i finansieringen av framför allt stora forskningsprojekt. Dessutom vill utskottet påminna om att förslaget innebar att mer resurser tillfördes, bl.a. ett förstärkt samarbete mellan Energimyndigheten och Vinnova om s.k. strategiska innovationsområden och teknikverifiering och demonstration.

De prioriterade områdena för energiforskning som regeringen lyfter fram i propositionen är enligt utskottet både välvägdga och lämpliga utifrån ett svenskt perspektiv. Som tidigare nämnts är dessa områden en fossiloberoende fordonsflotta, ett kraftsystem som klarar förnybar energiproduktion, energieffektivisering i bebyggelsen, en ökad användning av bioenergi och energieffektivisering i industrin. Det är även utskottets övertygelse att dessa prioriteringar bistår Sverige att uppnå klimat- och energipolitikens mål och visioner utan att det äventyrar industrins konkurrenskraft eller att hushållens energikostnader blir för höga. Vad gäller de krav som framförs i motion 2012/13:N8 (V) om forskningssatsningar på bl.a. smarta nät och lagring av el kan utskottet konstatera att den prioriterade insatsen ovan om kraftsystem som klarar förnybar elproduktion handlar just om att anpassa dagens elnät till att klara av mer förnybar elproduktion som t.ex. vind-, våg- och solkraft.

Med anledning av vad som anförs i motion 2012/13:N7 (SD) om att kärnkraften bör vara ett av de prioriterade områdena vill utskottet påminna om sin uppfattning att kärnkraften under överskådlig tid kommer att utgöra en viktig del av den svenska elproduktionen. Anslaget för energiforskning under Utgiftsområde 21 Energi, som fördelas av Energimyndigheten, används dock inte för att finansiera kärnteknisk forskning. Utskottet vill i detta sammanhang påminna om att statliga forskningsmedel för bl.a. kärnteknisk forskning fördelas via anslag direkt till lärosäten eller via andra forskningsfinansierande myndigheter. Exempelvis finansierar Vetenskapsrådet forskning om fission och fusion, och Strålsäkerhetsmyndigheten stöder forskningsinsatser kring kärnkraft. Utskottet anser därför inte att ovannämnda motion bör föranleda någon åtgärd från riksdagen. Utskottet kan även konstatera att regeringens förslag till prioriterade insatser på energiområdet tydligt fokuserar på energieffektivisering och förnybar energi. Med detta stöder de prioriterade insatserna utvecklingen mot att minska elförsörjningens beroende av vattenkraft och kärnkraft och därmed öka försörjningstryggheten.

I två motioner, 2012/13:N293 (M) och 2012/13:N347 (M), tas frågan upp om att etablera forskar- respektive testreaktorer vid Oskarshamns kärnkraftverk. Utskottet konstaterar vad gäller motion 2012/13:N293 (M) att riksdagen våren 2011, på utskottets förslag, avslog ett i stort sett likalydande förslag (bet. 2010/11:NU12). Som utskottet i andra sammanhang gett uttryck för är dess uppfattning att det inte är riksdagens uppgift att peka ut enskilda projekt.

Som tidigare redogjorts för förordas i motion 2012/13:N8 (V) att Energimyndigheten får i uppdrag att i samarbete med andra aktörer starta samverkansprogram inom energiforskningen. Utskottet konstaterar att Energimyndigheten ansvarar för den strategiska fokuseringen och genomförandet av insatser kring forskning och innovation på energiområdet, men även på andra håll görs insatser för forskning med energirelevans. Det är enligt utskottet viktigt att berörda myndigheter har kännedom om varandras strategiska prioriteringar och insatser så att såväl eventuella luckor som överlappningar kan upptäckas, men också för att synergier ska kunna tas till vara. Vidare är det angeläget att förbättra samverkan mellan de statliga finansierarna av forskning, utveckling, demonstration och innovation. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att Energimyndigheten bör få i uppdrag att främja informationsutbyte mellan dessa statliga finansierare om angränsande insatser. Vidare konstaterar utskottet att riksdagen beslutat om en förstärkning av resurserna för samarbete mellan Energimyndigheten och Vinnova om strategiska innovationsområden. Mot denna bakgrund ser utskottet inget skäl för riksdagen att vidta några åtgärder med anledning av det nämnda förslaget om samverkansprogram.

I motion 2012/13:N9 (S) förordas som tidigare nämnts att riksdagen uppmanar regeringen att se över stödet för test- och demonstrationsanläggningar för forskning om förnybar energi. Enligt utskottet är test- och demonstrationsanläggningar strategiskt viktiga för utvecklingen av Sveriges innovationssystem. Det finns även ett stort behov av pilot- och demonstrationsprojekt för att ta vissa specifika tekniker närmare marknaden, exempelvis projekt inom förnybar energi och smarta elnät. Insatser för teknikverifiering och demonstration är nödvändiga steg för innovatörer på väg mot marknaden och insatserna kan även bidra till många nya lösningar för ren och effektiv energiteknik. Regeringen gör bedömningen att ytterligare resurser inom området teknikverifiering och demonstration är väl motiverade. Utskottet delar denna bedömning och välkomnar även regeringens avsikt att ge Energimyndigheten i uppdrag att utvärdera detta stöd och komma med förslag på förbättringar. Det saknas därför anledning för ett riksdagsuttalande i linje med vad som efterfrågas i motion 2012/13:N9 (S).

Sammanfattningsvis förordar utskottet att riksdagen avslår samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Kommersialisering av innovationer

Det är enligt utskottets mening viktigt att resultatet av forskning och innovation inom energiområdet i ökande grad leder till kommersiellt gångbara produkter som hjälper till att skapa ett uthålligt energisystem och nationell tillväxt. Det är därför också angeläget med insatser för kommersialisering av forskningsresultat som underlättar för organisationers och företags arbete med forskning och utveckling. Genom att Energimyndigheten har en helhetssyn på energisystemet skapas förutsättningar för ett aktivt strate-

giarbete och en stark samordning för energiforskningen, från grundforskning till kommersialisering. I motion 2012/13:N8 (V) förordas att Vinnova bör få i uppgift att främja och samordna kommersialisering av innovationer inom energiforskningsområdet. Utskottet delar inte denna uppfattning utan anser att Energimyndigheten ska fortsätta ha en viktig roll även i detta avseende.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2012/13:N8 (V) i denna del.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Mål för forskning och innovation på energiområdet, punkt 1 (MP, V)

av Kent Persson (V) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår proposition 2012/13:21 punkterna 1 och 2.

Ställningstagande

Regeringen har föreslagit en ändring av energiforskningens övergripande mål och en konkretisering av detta mål. Syftet är, enligt vad som framförs i propositionen, att koppla energiforskningens mål till de energi- och klimatmål som riksdagen beslutat samt till regeringens långsiktiga prioriteringar och visioner för 2030 och 2050.

Energiforskningen är ett viktigt styrmedel för att uppnå de uppsatta energi- och klimatmålen. Regeringens mål och visioner för klimat- och energipolitiken är dock för lågt ställda. Förslagen i propositionen tydliggör ännu en gång att regeringen inte förstår allvaret i de klimatförändringar som sker i dag. Enligt vår mening måste målen för den förda politiken för forskning och innovation på energiområdet baseras på ambitiösa mål för klimat- och energipolitiken. Riksdagen bör därför avslå regeringens förslag om dels övergripande mål för forskning och innovation på energiområdet, dels konkretiseringen av målet för forskning och innovation på energiområdet i avvaktan på att mer ambitiösa mål för klimat- och energipolitiken tas fram och föreläggs riksdagen för beslut.

Med hänvisning till det anförda avstyrks propositionen.

2. Mål för forskning och innovation på energiområdet, punkt 1 – motiveringen (S)

av Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S) och Ingemar Nilsson (S).

Ställningstagande

Som redovisats i det föregående önskar regeringen riksdagens godkännande om dels ett övergripande mål för forskning och innovation på energiområdet, dels en konkretisering av detta mål. Enligt förslaget ska det övergripande målet vara att insatserna ska inriktas så att de kan bidra till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås. Vidare ska målet kompletteras så att verksamheten uttryckligen inriktas mot att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Som vi gett uttryck för i andra sammanhang vill vi socialdemokrater ha mer ambitiösa mål och visioner för klimat- och energipolitiken än den nu sittande regeringen. Det är således vår uppfattning att de energi- och klimatmål som riksdagen beslutat samt regeringens långsiktiga prioriteringar och visioner är för lågt satta och bör ändras. Så som det är formulerat i propositionen är förslaget till mål för forskning och innovation på energiområdet att energiforskningen ska bidra till att de uppställda målen för klimat- och energipolitiken nås. Målet för forskning och innovation på energiområdet behöver därför inte ändras om riksdagen skulle besluta om mer ambitiösa mål för energi- och klimatpolitiken i linje med vad vi förordar. Vi vill här därför understryka att när nya mål för klimat- och energipolitiken beslutas av riksdagen kommer även inriktningen för energiforskningen att ändras.

Huvudinriktningen för den svenska energiforskningen ska enligt vår uppfattning vara att utforma effektiva åtgärder som långsiktigt minskar utsläppen av växthusgaser. I det sammanhanget bör svenska företag ges möjlighet att pröva ny teknik till gagn för framtida svensk export.

Med det ovan anförda anser vi att riksdagen bör godkänna förslaget om övergripande mål för forskning och innovation på energiområdet och förslaget om en konkretisering av detta.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks propositionen.

3. **Energiforskningens inriktning, punkt 2 (S, MP, V)**

av Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Kent Persson (V), Ingemar Nilsson (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 4 och 2012/13:N9 av Jennie Nilsson m.fl. (S), bifaller delvis motion 2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna 2012/13:N7 av Lars Isovaara (SD), 2012/13:N293 av Jan R Andersson (M) och 2012/13:N347 av Henrik Ripa (M).

Ställningstagande

Energiforskningen banar vägen för framtidens energisystem och i slutändan för det samhälle kommande generationer ska leva i. Vi tror på och vill se ett fossilfritt samhälle i framtiden. Vi vill ha ett framtida energisystem som är långsiktigt hållbart och som är helt baserat på förnybara energikällor. De insatser som krävs för att nå dit är inte bara viktiga för klimatet och för människors hälsa, utan de är även viktiga för konkurrenskraften och jobben. Genom tydliga satsningar på morgondagens teknik och innovationer som minskar klimatpåverkan underlättas en sådan framtid. Det är utifrån detta perspektiv som regeringens halvhjärtade satsningar på energiforskning blir så beklagliga. Vi konstaterar att regeringen har för lågt satta ambitioner och mål för det svenska energisystemet samtidigt som den presenterar satsningar på energiforskning som endast bevarar den tidigare anslagsnivån. Det är enligt vår mening otillräckligt. Målet bör vara ett energisystem baserat på 100 procent förnybar energi. För att nå det fossilfria samhället och ett energisystem helt baserat på förnybara energikällor måste, som påpekas i motion 2012/13:N8 (V), aktiviteten på energiforskningsområdet öka. Detta bör tydliggöras för regeringen genom ett riksdagsuttalande.

Regeringspartiernas brist på långsiktiga ambitioner på klimat- och energiområdet tydliggörs dessutom genom att de inte heller vill ge Energimyndigheten i uppdrag att ta fram en strategi för hur Sveriges energisystem på lång sikt kan vara helt baserat på förnybara energikällor i linje med vad vi tidigare förordat (2012/13:NU3).

I och med att den tekniska utvecklingen inom energisektorn går snabbt och eftersom el från förnybara energikällor ställer högre krav på funktionalitet i de svenska elnäten är forskning om smart nät och lagring av energi viktig. Det krävs, såsom påpekas i motion 2012/13:N8 (V), ökade satsningar på dessa områden om Sverige ska klara av omställningen till ett energisystem baserat på helt förnybara energikällor. Riksdagsuttalandet bör även omfatta denna del.

Vidare vill vi framhålla att energisystemets framtida utformning är en nyckelfråga för ett hållbart och resurseffektivt samhälle. Vi ser i dag ett stort behov av satsningar på test- och demonstrationsanläggningar för utprovning av ny teknik kopplad till förnybar energi. Det finns flera företag inom miljöteknikbranschen som har svårt att finansiera det sista steget för att kunna testa hur en idé fungerar i full skala. För att de goda idéerna ska kunna utvecklas och omsättas till kommersiellt gångbara produkter krävs att de kan testas, gärna under verkliga förhållanden i test- och demonstrationsanläggningar. De idéer och produkter som bör prioriteras i en sådan satsning bör vara de som kan komma att bli effektiva för att långsiktigt minska utsläppen av växthusgaser. Svenska företag skulle därigenom ges en möjlighet att pröva ny teknik i full skala, vilket kan stimulera svensk export på detta område. Vi anser därför, som anförs i motion 2012/13:N9 (S), att riksdagen bör uppmana regeringen att se över stödet till test- och demonstrationsanläggningar kring forskning om förnybar energi.

Samverkan mellan Energimyndigheten och andra myndigheter, forskningsfinansiärer och näringslivet är, som påpekas i propositionen, nödvändigt. Nära samverkan leder till att potentialen hos den kunskapsbaserade delen av ekonomin utvecklas och tillvaratas. Men det räcker inte med att mena, som regeringen gör, att Energimyndigheten endast bör få i uppgift att främja informationsutbyte om angränsande insatser för att på så sätt uppnå synergier. För att verkligen främja samverkan och för att skapa synergier bör Energimyndigheten, som förordas i motion 2012/13:N8 (V), få i uppgift att tillsammans med andra aktörer starta nya samverkansprogram inom energiforskningen.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2012/13:N9 (S). Motion 2012/13:N8 (V) tillstyrks i de delar som sammanfaller med vad som här anförts. Övriga här behandlade motioner avstyrks.

4. Energiforskningens inriktning, punkt 2 (SD)

av Kent Ekeröth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:N7 av Lars Isovaara (SD) och
avslår motionerna
2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4,
2012/13:N9 av Jennie Nilsson m.fl. (S),
2012/13:N293 av Jan R Andersson (M) och
2012/13:N347 av Henrik Ripa (M).

Ställningstagande

Grundstommen i Sveriges energiproduktion utgörs av kärnkraft och vattenkraft. Kärnkraften är en av de viktigaste energikällorna för att nå låga växthusgasutsläpp samtidigt som den ger mycket energi till en låg kostnad och är mer tillförlitlig än olika väderberoende energikällor. I likhet med det som sägs i motion 2012/13:N7 (SD) anser jag därför att kärnkraften borde utgöra en självklar del av de prioriterade insatserna inom energiforskningen. På så sätt kan forskning inom kärnteknik utvecklas inom landet och den kan då även ges en möjlighet att flytta fram sina positioner. Andra forskningsområden av intresse kan vara forskning om slutförvar av uttjänt kärnbränsle och kärnkraftssäkerhet med en nationell särprägel och som därför kräver nationell kompetens. Här finns även en framtida möjlighet för export av svensk kärnteknik och kunnande inom slutförvar. Jag vill dock inte peka ut särskilda projekt som görs i motion 2012/13:N293 (M) och 2012/13:N347 (M) och anser inte heller att det är riksdagens uppgift att göra det.

För att Sverige ska kunna fortsätta att vara ett land med hög internationell konkurrenskraft och levnadsstandard är det enligt min mening viktigt att det förs en ansvarsfull energipolitik som säkerställer en prisvärd och tillförlitlig energiförsörjning för både näringsliv och hushåll samtidigt som högt ställda krav på miljövänlighet tillgodoses.

Sverige är ett exportberoende land där den energiintensiva basindustrin står för en viktig del av exporten. Basindustrin är även en viktig arbetsgivare. Samtidigt kommer inom en överskådlig framtid de befintliga kärnkraftsreaktorerna att behöva bytas ut för att säkerställa en långsiktigt tryggad energiförsörjning. Det är därför med en viss oro jag ser på hur den svenska energipolitiken utvecklas. Sverige kan komma att ställas inför stora utmaningar om basindustrin väljer att flytta ut delar av sin produktion eller tvingas att lägga ned sin produktion med anledning av den osäkra energisituation som råder i landet.

Vidare är det min uppfattning att regeringen i propositionen och de övriga riksdagspartierna lägger för stor tonvikt på de väderberoende förnybara energikällorna, så som vindkraft och solkraft. Dessa energikällor levererar el både oregelbundet och bortom mänsklig kontroll. Vindkraften genererar under sin livscykel dessutom mer koldioxid än kärnkraft per enhet producerad energi. Till detta tillkommer att vindkraftverken förfular den svenska landsbygden och att många närboende drabbas av både buller och solreflexer. När det gäller solkraften levererar den främst elström på

dagtid och inte under natten. Vidare levererar den i praktiken mest elström under sommarhalvåret, men fungerar sämre under vintern då Sverige behöver mycket elström. Det ter sig för mig som klokare att satsa på energikällor som är stabila, effektiva, klimatvänliga och som levererar el då Sverige behöver den som mest.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2012/13:N7 (SD). De övriga aktuella motionsyrkandena avstyrks.

5. Kommersialisering av innovationer, punkt 3 (V)

av Kent Persson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

Det är viktigt att förbättra möjligheterna för de organisationer och företag som arbetar med energiforskningen att kommersialisera sina idéer och innovationer. Sverige behöver ta steget mot en mer innovationsdriven tillväxt och samtidigt ta klimatutmaningen på allvar. Spridningen av innovativa energilösningar bidrar till att uppnå detta och jag saknar i propositionen en sammanhållen strategi för att främja kommersialisering av de idéer och innovationer som kan bli resultatet av en energiforskning i framkant. I en sådan strategi skulle även offentlig upphandling av innovationer kunna spela en viktig roll.

För att kunna förverkliga Sveriges ambitioner med kommersialisering behövs en tydlig ansvarsfördelning. Det är min uppfattning att Energimyndigheten inte bör ansvara för att de idéer och projekt inom energiområdet som bedöms ha en möjlig kommersiell potential får stöd för att testa sin marknadsmässiga gångbarhet. Det är i stället Vinnova som, i enlighet med vad som framförs i motion 2012/13:N8 (V), bör få i uppgift att främja och samordna kommersialisering av innovationer inom energiforskningsområdet.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2012/13:N8 (V) i den aktuella delen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:21 Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem:

1. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om övergripande mål för forskning och innovation på energiområdet (avsnitt 5.1).
2. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om konkretisering av målet för forskning och innovation på energiområdet (avsnitt 5.2).

Följdmotionerna

2012/13:N7 av Lars Isovaara (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att forskning inom kärnkraft ska ingå som ett prioriterat område.

2012/13:N8 av Kent Persson m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om övergripande mål för FoU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en ny inriktning för energiforskningsområdet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Vinnova bör få i uppgift att främja och samordna kommersialisering av innovationer inom energiforskningsområdet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Energimyndigheten bör få i uppgift att i samverkan med andra aktörer starta nya samverkansprogram mellan olika aktörer inom energiforskningen och se till att de kommer till stånd.

2012/13:N9 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över stödet för test- och demonstrationsanläggningar kring forskning om förnybar energi.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:N293 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en forskar- och skolreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk.

2012/13:N347 av Henrik Ripa (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge tillstånd för byggandet av testreaktorn Electra vid Oskarshamns kärnkraftverk.